

Ingezonden brief van Stichting Wandelnet - Startpunt voor wandelend Nederland

WANDEL/VOETGANGERSONTWIKKELINGEN FLEVOLAND TERUGBLIK 2020

0. INLEIDING

Dit is een eerste terugblik vanuit Wandelnet-Flevoland van de wandelontwikkelingen over een afgelopen jaar, in dit geval 2020. Wandelnet maakt zich op landelijk, regionaal en lokaal niveau sterk voor de belangen van wandelaars en voetgangers, en ontwikkelt en beheert (samen met collega-organisaties Nivon en KWBN) 11.000 km Lange Afstandswandelpaden en streekpaden. Wandelnet-Flevoland komt op voor de wandel- en voetgangersbelangen in Flevoland. 2020 zal bij iedereen in gedachten blijven als het Corona jaar. De bewegingsvrijheid van mensen werd beperkt, er werd gevraagd afstand van elkaar te houden, er werd thuis gewerkt en zo meer. Wel werd benadrukt dat iedereen toch vooral in beweging moest blijven en dat heeft geleid tot een toenemend aantal wandelaars die ommetjes liepen, en extra druk op natuurgebieden legde. Dit alles heeft op de achtergrond gespeeld van de ontwikkelingen waarover in het onderstaande verslag wordt gedaan. Op de volgende ontwikkelingen wordt ingegaan.

- Pionierspad
- Wandelroutes in Flevoland
- Sport- en beweegakkoorden
- Inspraak op regionale beleidsontwikkelingen
- andere ontwikkelingen, mogelijk interessant voor Flevoland

1. PIONIERSPAD Op 7 november 2019 is het Pionierspad feestelijke geopend door gedeputeerde Fackeldey van de provincie Flevoland. De gehele wandelroute is op internet te downloaden en op kaarten weergegeven, en in het veld via de rood-witte markering te volgen.

Door de 10 vrijwilligers, die de markering van het Pionierspad controleren en bijhouden, zijn de routebeschrijvingen in het voorjaar van 2020 uitgeschreven, en gecontroleerd. Deze routebeschrijvingen zijn vervolgens door het bureau van Wandelnet in Amersfoort op de site van Wandelnet bij het Pionierspad vermeld. Ook via de wandelapp van Wandelent is het Pionierspad te volgen. Informatie over de bezienswaardigheden onderweg is te zien door een druk op knopmarkeringen op de internetsite en de wandelapp.

Met de provincie Flevoland en Visit Flevoland heeft een aantal malen overleg plaatsgevonden over verdergaande promotiemogelijkheden van wandelen en het Pionierspad. Hierbij speelt "het verhaal van Flevoland" een belangrijke rol. Naast een wandelgids, en een update van de bezienswaardigheden (points of interest, poi's), wordt daarbij gedacht aan filmpjes over een aantal poi's, die zowel op de internetsite als onderweg bij de poi's kunnen worden bekeken. De officiële subsidieaanvraag voor dit promotieproject is ingediend bij de provincie.

Op de fiets- en wandelbeurs in maart 2020 mochten vrijwilligers van Wandelnet het Pionierspad uitgebreid promoten. In dezelfde tijd verscheen in het magazine wandel.nl een uitgebreid artikel over het Pionierspad.

Het Pionierspad is één van de kandidaten voor de Wandelroute van het jaar 2021. Er zijn 17 kandidaten, de prijs wordt bekendgemaakt tijdens de fiets- en wandelbeurs die ivm Corona, zoals het er nu naar uit ziet, begin mei 2021 wordt gehouden.

Het Pionierspad wordt inmiddels goed belopen. We zien meer wandelaars, krijgen positieve, verraste reacties en krijgen meer meldingen over zaken onderweg zoals verwijderde stickers, e.d.

2. WANDELROUTES IN FLEVOLAND

Het aanbod aan wandelmogelijkheden in Flevoland is best aanzienlijk. Er zijn 12 toeristische overstappunten (TOP's) waarvandaan kan worden gewandeld en gefietst, Visit Flevoland heeft op haar site een groot aantal wandelmogelijkheden gegeven, en de natuurorganisaties Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Flevolandschap geven in hun gebieden veel gemarkeerde wandelroutes.

Voor de wandelaar van langere afstanden (ca 15 km) leken er tot nu toe minder mogelijkheden. Dat is het afgelopen jaar echter flink veranderd. Naast het Pionierspad hebben er diverse initiatieven plaatsgevonden, die het lange afstandswandelen in Flevoland meer op de kaart hebben gezet. Lelystedeling Mari Smits was reeds bezig met wandelroutes op zijn site 'Mari wandelt'. Hij heeft inmiddels 22 natuurwandelingen en 9 stadswandelingen (in Lelystad) op zijn site vermeld. Daarnaast is een provinciale wandelgids van Bart van der Schagt verschenen met 22 wandelroutes. Ook zijn er via de voor wandelaars bekende **wandelzoekpagina.nl** 8 zogenaamde trage tochten van het wandelduo Rob Wolfs en Rutger Burgers verschenen. Kortom het wandelaanbod is aardig compleet aan het worden. Wellicht dat de Kuierlattenroutes, het Flevolandse equivalent van de Klompenpadroutes uit Gelderland en Utrecht, nog eens nieuw leven kunnen worden ingeblazen.

In de landelijke pers is ook meer belangstelling voor het wandelen, en daar zijn de ontwikkelingen in Flevoland niet aan de aandacht ontsnapt. De Kampioen besteedde aandacht aan de Oostvaardersplassen in februari, de Telegraaf (wandelen is allang niet meer suf), Trouw, en de Volkskrant (ommetjes, waarvan 2 in Flevoland). In **wandel.nl**, het digitale wandelnieuws van de KWBN (Koninklijke Wandel Bond Nederland), zijn in hun rubriek 'wandelroutes bij steden', diverse wandelroutes in Lelystad genoemd. Wandelzoekpagina.nl heeft 12 prachtige herfstwandelingen over het hele land geselecteerd, waaronder de trage tocht Marknesse van @tragetochten die loopt via het Waterloopbos, Voorsterbos en Wendelbos.

3. SPORT- & BEWEEGAKKOORDEN

In alle 6 gemeenten in Flevoland zijn sport- en sport- en beweegakkoorden afgesloten. Ze zijn er op gericht om de bevolking meer aan sport en bewegen te laten doen. Halverwege juni is het Sport- & Vitaliteitsakkoord Lelystad vastgesteld door het college van B & W en ondertekend door alle overige betrokken partners. Lelystad is één van de eerste gemeenten die het Sportakkoord, in 2018 door ex-minister Bruno Bruins van VWS gelanceerd, combineert met inzet op vitaliteit, zoals bepleit in het Nationaal Preventieakkoord van staatssecretaris Paul Blokhuis van VWS. Afgelopen half jaar is in Lelystad hard gewerkt door sportorganisaties, partners uit onderwijs, zorg en preventie en lokale werkgevers om een uitdagend Sport- en Vitaliteitsakkoord op te stellen. Hoofddoel is om meer gezondheidswinst te halen door zo veel mogelijk mensen met plezier te laten bewegen.

In dit kader bevordert Sportbedrijf Lelystad wandelen via het project FitStap, en het 'ommetje lopen' van de hersenstichting. Wandelnet-Flevoland heeft 14 wandelsuggesties mogen aandragen. Verdere ontwikkelingen worden gezien.

4. INSPRAAK OP REGIONALE BELEIDSONTWIKKELINGEN

Omgevingsvisies en mobiliteitsplannen zijn belangrijke plannen waarin aandacht aan de belangen van de wandelaar/voetganger kan worden besteed. Tot nu toe is alleen aandacht aan de omgevingsvisie van de provincie, en, het afgelopen jaar, aan de ontwerp-omgevingsvisie van de gemeente Lelystad. Hierop is ingesproken, en is een zienswijze ingediend. De algemene lijn waarin

redelijk aandacht aan de belangen van voetgangers/wandelen is besteed, is onderschreven. Wel is op een aantal zaken nog nader aandacht gevestigd en is er op gewezen dat 3 aantrekkelijke gebieden binnen de gemeentegrenzen in het ontwerp niet aan de orde komen namelijk het Rivierduingebied, het Larserbos en het Knarbos.

Versterking IJsselmeerdijk. De IJsselmeerdijk vanaf de Ketelbrug tot aan de Houtribsluizen bij Lelystad moet worden versterkt. Hiertoe is door het Waterschap Zuiderzeeland gestart met een verkenning naar de mogelijkheden en de belangen. Er is deelgenomen aan een inspraakronde en aangedrongen op meer natuurontwikkeling en een wandelpad naast het fietspad.

Tenslotte heeft nog een wandeloverleg plaatsgevonden met de ambtenaar vrijetijdseconomie van Lelystad

5. ANDERE ONTWIKKELINGEN MOGELIJK INTERESSANT VOOR FLEVOLAND

Wandelen is populair geworden, niet in de laatste plaats door de Corona uitbraak. Hierop wordt in een groot aantal steden zowel in Nederland als daarbuiten geanticipeerd. Op 14 februari vond een Rotterdams wandelsymposium plaats, op 28 januari was er een kenniscafé ‘ruimte voor Lopen’. Steden en maatschappelijke partners maken werk van ‘de ideale wandelstad’ via samenwerkingsverbanden als Citydeal en @Ruimtevoorlopen. Stedelijke partners zijn inmiddels Rotterdam, Amsterdam, Leeuwarden, Nijmegen, Tilburg, Groningen en Zwolle. Ook internationaal zie je meer aandacht voor de voetganger in de stad, zoals in Parijs, Londen, Milaan, etc. Van deze ontwikkelingen kunnen de Flevolandse gemeenten ook leren.

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de langetermijnvisie van het Rijk op de toekomstige inrichting en ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Het Kabinet heeft de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) in september 2020 vastgesteld en de Tweede Kamer heeft daarover in oktober/november overlegd met de regering. In deze NOVI wordt veel aandacht besteed aan fietsen en wandelen en andere vormen van actief bewegen. In de NOVI worden drie manieren van wandelen onderscheiden:

- Wandelen ter bevordering van de gezondheid van mensen.
- Wandelen als een vorm van vervoer om naar een winkel, een school, op bezoek te gaan.
- Wandelen als sportieve activiteit, vooral in het landelijk gebied.

Vergeleken met eerdere rijksnota's is er beduidend meer aandacht gekomen voor wandelen. Het is echter wel allemaal nog veel goede voornemens en veel zaken worden nog uitgewerkt. Vaak zijn daarbij vooral andere overheden (inclusief de waterschappen) aan zet of moet het rijk zaken nog oppakken met andere partijen.

Op 17 november is in de Tweede Kamer in grote meerderheid een motie aangenomen voor betere borging van de fiets- en wandelnetwerken in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De Kamer onderschrijft hiermee het belang van de recreatieve fiets- en wandelnetwerken als essentiële kwaliteitsdragers voor de fietser en wandelaar en dringt er bij het Rijk op aan zich daar actief voor in te zetten. In de nu aangenomen motie staat aangegeven dat dit onder andere zou moeten door het formuleren van duidelijke, landelijke kwaliteitskaders. Daarnaast zou het Rijk actief met provincies en gemeenten moeten gaan samenwerken om knelpunten in de netwerken, zoals barrières door spoor-water- en autowegen, op te lossen. Met deze opdracht van de Tweede Kamer gaat de minister daarmee nu aan de gang.

Dit jaar bestond Wandelnet 40 jaar! Wandelnet-Flevoland is er wel een beetje trots op dat in de eind zeventiger jaren de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders (RIJP) een van de medeoprichters is geweest van de voorganger van Wandelnet, de stichting lange afstandswandelpaden (SLAW).

6. Tenslotte

Dit is een eerste poging om inzicht te geven in de wandel- en voetgangersontwikkelingen in Flevoland. Dit overzicht is ongetwijfeld niet volledig, er gebeurt vast nog meer. Wandelnet-Flevoland staat open voor opmerkingen en aanvullingen.